

Alberto Iniesta

L'Esperit
Sant,
cor de
l'Església

Emaús 31

L'amor dels amors

A desgrat de les apariències, al món hi ha més amor que no sembla. Si en una ciutat qualsevol anéssim pel carrer preguntant a la gent quant d'amor i quants amors tenen, quants els estimen i quants n'estimen, de moment es quedarien sorpresos. Però si gosessin fer-ne els comptes, apareixeria una llarga llista de molts amics i parents que estimen molt. Imaginem, aleshores, les grans multituds, quant d'amor representen, encara que no ho sembli!

Però passa que l'amor és generalment discret i fins i tot es vesteix d'aspecte rutinari en el tracte corrent. És com la sang, que circula contínuament pel cos sense cridar l'atenció, però si es produeix una ferida, hi apareix amb el seu color i la seva escalfor, d'una manera escandalosa i cridanera, donant vida i amor.

L'amor és la cosa més bonica de la vida, el motor més profund, a vegades invisible, de tant esforç, de tant sacrifici, de tanta generositat. L'amor eixuga moltes llàgrimes, endolceix moltes amargors, compensa moltes pèrdues. Com diu sant Pau: «El qui estima és pacient, és bondadós; el qui estima no té enveja, no és presumit ni orgullós, no és groller ni egoista», «tot ho excusa, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta» (1Co 13,4-7).

Cal reconèixer que hi ha també molt d'egoisme, indiferència i crueltat, pel pecat que sempre acompanya les nostres vides. Però aquesta trista realitat no ha d'impedir-nos de veure i fomentar el molt amor que hi ha en l'home.

Si és veritat –i se'ns diu en els nostres temps fins a la sacietat– que necessitem imperiosament que ens estimin, tanmateix no s'insisteix prou que encara necessitem més estimar, estimar nosaltres, entregar-nos, abocar-nos, donar-nos als altres. Com més s'entrega el cor humà, més rep; com més dóna, més té; com més s'oblida d'ell mateix, més es troba.

I així com el fet que ens estimin depèn dels altres, estimar els altres depèn de cada un de nosaltres. Un místic tan savi i realista com Joan de la Creu aconsellava: «On no hi ha amor, posa-hi amor i hi trobaràs amor». Això funciona més o menys aviat, perquè tothom, fins i tot les persones més especulatives i racionalistes, acostumen a prendre les seves decisions més pel cor que no pas pel cap, més per l'amor que no pas per la raó.

Ara bé, l'amor humà té també els seus límits, els seus graus, els seus quirats, com l'or. Si una noia estima el seu promès amb bogeria, però per qualsevol cosa el condemnen a trenta anys de presó, ¿podrà esperar-lo tant de temps? No és impossible, però tampoc no és gaire probable.

Només l'amor diví és infinit i absolut, sense límits ni condicions. És creatiu i oblatiu. Déu estima com a Déu, ens estima des de sempre, ens estima eternament; estima gratuïtament, perquè sí, perquè vol estimar-nos, pel nostre propi bé, abans que l'estimem. I si vol que l'estimem no és pas pel seu bé, sinó precisament pel nostre, perquè el nostre bé més gran consisteix a estimar bé i estimar bé el Bé infinit, que és solament Ell, l'infinitament amable.

Infinites valors es poden trobar en Déu, però posat a resumir en què consisteix Déu, el deixeble estimat, l'evangelista de l'amor, diu que Déu és amor, com si totes les seves qualitats –eternitat, saviesa, força, poder, santedat, glòria i bellesa– estiguessin al servei del seu cor diví, del seu amor paternal i maternal, com la gamma incalculable de colors de l'arc de Sant Martí queda integrada i assumida en el blanc.

La creació del món és la primera manifestació de l'amor de Déu. Cada criatura, des d'una pedreta fins a la gran muntanya,

des de l'arbre que fa ombra fins a l'estel més llunyà, tot ens parla de la saviesa, el poder i la bellesa divines, però sobretot ens parla del seu amor envers tots els éssers, que va crear i conserva amorosament, en especial l'home, la seva criatura predilecta, fet a la seva imatge i semblança, com els fills s'assemblen als pares i a les mares.

És cert que la natura, fins i tot en la seva immensitat, té els seus límits, i mai l'obra no és tan gran com l'artista. Entre el cosmos i Déu hi ha distància infinita.

D'altra banda, molts pensadors han reprotxat a Déu el misteri del mal, si bé caldria aclarir primer a quin mal es refereixen. Perquè hi ha molts mals, com la guerra, el terrorisme, la injustícia, l'opressió, l'explotació, l'odi, la mentida, l'alcoholisme, la drogoaddicció, la ludopatia, etc., que no solament no es deuen a Déu, sinó que si l'home seguís els seus consells desapareixerien, i aleshores el món gairebé semblaria un paradís.

Molts savis antics i moderns sostenen que necessàriament un món creat, en no ser déu, no pot ser perfecte, i ha de tenir per força limitacions i defectes. No és que Déu no pugui fer un món perfecte; és que metafísicament no es pot fer, com no es pot fer un cercle quadrat. I alguns han dit amb bon humor que no es pot fer una truita sense trencar els ous.

De tota manera, la suprema manifestació de l'amor de Déu a l'home la tenim en l'encarnació del Fill en Jesús de Natzaret. No és necessari ni possible fer aquí un comentari de la seva existència entre nosaltres segons els Evangelis. Ja només el fet inaudit que el Verb diví de grandesa infinita hagi vingut a viure en la nostra petitesa humana per tal de ser el nostre guia, conseller, pastor, amic i salvador, és un gest d'amor que mai no podem comprendre plenament, però que sempre podem reconèixer, agrair i modestament correspondre.

Però, a més, tota la seva vida va ser una declaració de l'amor de Déu envers nosaltres, especialment en el moment del comiat al darrer sopar, quan va arribar a dir-nos que ens ha

estimat com el Pare l'estima. I perquè aquesta inaudita declaració d'amor no quedés solament en paraules, en penyora del seu amor ens va deixar el sagrament de l'Eucaristia, el seu cos i la seva sang, la seva mateixa vida, que poc després seria lliurada *per nosaltres*, i després en la comunió se'ns donaria innombrables vegades *a nosaltres*.

Aquest amor té el seu origen i les seves arrels en el Pare, que va decidir d'entregar el seu Fill diví per salvar-nos, al preu de la seva humiliació, de la seva passió, de la seva mort i la seva creu. ¿Quin pare del món faria mai una cosa semblant?

La Santa Trinitat va voler la nostra creació, la nostra redempció i la nostra santificació, si bé cada Persona amb la seva pròpia intervenció. El Pare, enviant-nos el Fill. El Verb, venint a la nostra carn. I l'Esperit, no solament com l'artífex de l'encarnació, sinó també com l'educador que des de dins, amb l'ajut de Maria i de Josep des de fora –als quals també movia i guiava interiorment–, anava formant i adaptant aquella humanitat al paper sobrehumà de manifestar Déu en forma humana, parlant de Déu amb paraules humanes i estimant els homes amb cor humà.

Com es reflecteix en els Evangelis, Jesús sempre va ser dut, orientat, animat, inspirat i enfortit per l'Esperit Sant, en una encarnació continuada, fins a la mort i la resurrecció. Ell ens va manifestar d'una manera admirable l'amor sense límits de Déu, per obra de l'Esperit Sant, que es prolonga des de Pentecosta en la comunitat cristiana, en l'Església, en els grans cristians, especialment en Maria, la Mare del Senyor i Mare espiritual de l'Església.

Així com, dintre d'una certa proporció, l'Esperit Sant anava ensenyant l'infant Jesús a estimar el Pare i els homes, així també continua educant el nostre cor humà en l'amor diví, per mitjà de les seves inspiracions i la seva gràcia, empeltant la caritat divina en el nostre cor humà, perquè «Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors» (Rm 5,5).

És com si el diví cirurgià de l'Esperit ens fes un empelt, un

transplantament del cor de Crist en el nostre dur, fred i egoista cor humà, perquè puguem estimar el Pare i els homes amb l'amor cristià, com van demostrar tants milers i milers de sants, des dels primers temps fins al nostre temps, com sant Vicenç de Paül o sant Joan de Déu, santa Lluïsa de Marillac o la mare Sagrament, vivint fins al darrer sospir en l'amor i l'entrega als més necessitats.

Després de dir-nos al darrer sopar que ens ha estimat com el Pare l'estima, Jesús ens diu que ens estimem així els uns als altres; és a dir, fins a lliurar la vida sencera per amor als germans. Això, que resulta impossible amb el nostre pobre cor, podem intentar-ho amb l'amor de Déu que ens infon contínuament l'Esperit Sant, que és, dintre del Déu Amor, el llaç d'amor entre el Pare i el Fill, com l'«especialista» en l'amor diví, l'amor dels amors del Déu amor.